

Albus Spier

Zum Jahrestage von Samson Raphael Hirsch זצ"ל

Die nachfolgenden Zeilen widmet der Unterzeichnete dem Andenken seines theuren unbergeßlichen Vaters זצ"ל.

Die bekannten 12 Worte des רעו : אבן עזרא מאביכם כי לא בוש יבוש, שוב ישוב אליכם כי בא מועד, die vorwärts wie rückwärts gelesen, denselben Wortlaut ergeben, brachten den Unterzeichneten auf den Gedanken, für die Worte, die er dem Gedächtniß eines solch ungewöhnlich großen Mannes weihen wollte, auch eine ungewöhnliche Form zu wählen.

Das Charakteristische derselben besteht darin, daß der ganze Aufsatz sowohl in der gewöhnlichen Weise (mit הרועים anfangend) als auch vom Ende an aufwärts (mit עזרה beginnend) Buchstabe für Buchstabe, denselben Wortlaut ergiebt. Nach der Ueberschrift (קראו) folgt zur Probe die Zeile הלך ניבי, die für sich vor- und rückwärts gelesen werden kann.

Um dem freundlichen Leser die Controle zu erleichtern ist die aus 248 Worten bestehende Schriftzeile für Zeile so abgefaßt, daß der Wortlaut der ersten Zeile vorwärts dem der letzten rückwärts gelesen, der Wortlaut der zweiten dem der vorletzten u. s. w. entspricht.

Der Verfasser versucht in dem Aufsätze, seiner Ueberzeugung Ausdruck zu verleihen, daß die

Großen unserer Nation von der göttlichen Vorsehung einer jeden Zeit geschenkte Gottesboten sind, deren Wirken die endliche Erreichung des Endziels der Menschheit, die messianische Zeit, beschleunigt, und wenn auch nicht immer die Mitwelt ihr Streben völlig zu würdigen versteht, sicher und unausbleiblich der Tag kommen werde, der ihrer Thätigkeit die segnende Anerkennung Aller bringt.

Als einen der Ersten unter diesen Großen nennt er seinen Vater, dessen hehre, ideale Selbstlosigkeit, dessen Staunen erregende Weisheit, seltene Einsicht und Kenntniß der Menschen und Dinge, dessen allumfassendes Wissen ihn in kritischer Zeit zu einem solchen Gottes-Gesandten werden ließen, der durch seine Lehre, durch sein kühnes Auftreten für die Wahrheit und das Recht, durch sein zündendes Wort in Rede und Schrift in den Herzen seiner Hörer und Leser das Feuer der Begeisterung für unser heiliges Judenthum zu einer Gluth anfachte, die nimmer verlöschend, reinigend und läuternd weiter lodern wird, und der zur Rettung unserer Zeit für Gottes hohe Zwecke Großes und Unvergängliches geleistet hat.

Wöge sein Andenken allen Zeiten zum Segen gereichen!

Julius Hirsch.

קראו האתיוה אף לאחור :

הלך ניבי קדם אחור, רוח אם דק, יבין בלה.

הרועים (יִקְרְאוּ) בְּשֵׁם הַמָּה מְתֵי אֵל, (מִצְקָם) לְתוֹם תִּעֲלֶב לְטֹב וּמִשְׁגָּב
וּמְעוֹ, אֵף כִּי אֶפֶר (יִוַּתֵּךְ מִצְקָם), לֹא תִבְטַל זְכוּתָם, תַּעַל תַּחַן לְחַיֵּשׁ
נֶצֶר (תִּקְוֵי תוֹמַךְ הוּא דוֹד, (מִי) בְּאֵלִים נִחַרְשׁ תְּדוּרָה יִחַבֵּשׁ, צִמַח
מִיֵּשׁי לְעֵינַי כֹּל יָבֵא וַיִּגוֹד אֵל מְעוֹן יִשְׁרָאֵל מִתַּחַת : אִזּוֹ יִתְוַדַּע

1) יחוקאל כ"ב, כ"ב mit Asche übergossen. 2) וימא ל"ה, ב'. 3) Hirsch's Pent. II 512. שמות ל"א, ב'. 4) סנהדרין צ"א, ב'. 5) ברכות ד', א'.

בְּחַד הַמַּהֲנֶה יָפִי הוֹאֵר אֲנָשֵׁי חֵיל, בְּרוּבֵי בָקַע יָם, וְנִטְעֵי רוּחַ

ספר השירים
ה' מסיני וחורב, פתח מינים, ורחא קל
ה' יתנו יקר לאפרן ושמש גרם ירום יבא יראה

וַיִּזְרַח שְׁכֵנֹתָ יְהוָה (6) לְעַם נוֹצֵר לְמַעַנְם: מְלִיצִיו הִנֵּה דַע הַכִּיטְרָה

חַיֵּשׁ מְשִׁיחַ! יִדְעֵתִי רֹאשׁ וְרֵאשִׁן הַלֹּא דוֹרֵי (7) יִהְיֶה עַד בְּמִי בַעַר

בַּל יִכָּשֵׁל, פֶּסֶם בָּא בְּעֶשֶׂר אֲשֶׁרֶת (8) יִאֲשְׁדוּ, מִכַּח בְּרִקֵּי חֶרְטוּוֹ כְּלָה

חֶשֶׁךְ וְצִלְמוֹת, יִדַּע לְהִגִּיב רוּחַ לוֹ, מִלְּתוֹ לִבַּת אֵשׁ מִתַּחַת

צְבוּרוֹ יִיחַם, שׁוֹנֵא לְרַמְיָהּ, נוֹעַם עֵטוֹ לְטוֹב יוֹקֵה רַפּוּי לֵב,

בַּל יוֹפֵר חֶק וַיְכַוֵּטֵל, וְטַעַם עֶזֶן הַיּוֹמֵר לְאֲנוּשׁ: מַחֲיָיו (9) הַרוּבֵץ

פַּחַת מִשָּׂא תֵבֵל (10) וְתִלְמוֹ לְחֹרֵב יִגְהַל עַד יְהוּם לֵץ, (11) וְכִשְׁח

הַלֵּךְ וְטָרַח וְקָרַב חֶכֶם, (12) וְדִשְׁאֵי תְדִשָּׂא רָשַׁע בְּאֲבָם תִּלְשׁ, כִּי לֵב

רַעֲבִים בְּדַעַר יִרְוַח: אֵלֶּה נִשְׁאָרוֹ שְׁאֵרִית עַד יַחֲיֵשׁ מְשִׁיחַ,

הַטִּיב ה' עַד הִנֵּה וַיִּצְיִלֵם מִן עֲמֹלֵי רִצּוֹן מַעֲלָה יִהְיֶה (13) בְּשַׁחַר זֵיו

הַיָּאֲרִי אָבִי מוֹרֵי מָדוֹן שְׁמִשׁוֹן רַפְּאֵל בֶּקֶן (14) יוֹנָתִי

„הִירֵשׁ רַב“ קָרָא תְּרוּוֹ, מִינִים דָּחַף, בְּרוּחוֹ יִגִּיסֵם, ה' בְּרַפֵּם

חֹרֵר יַעֲטֵנוּ, מִיַּעֲקֹב יְכוּרְךָ! לִי חַיֵּשׁ נָא רְאוּת יָפִי תִנְחַמְוָה! כְּתַב

עֲדוּתִי זֹאת חֲתַמְתִּי שִׁי נוֹעַם לְאֲדוֹנִי וְאָבִי, לָכֵן יַעַל יְשִׁים

חֲמִיץ שְׂבַח (15) יְהוּדָה שְׁלֹחַן מְלֹאכִים, דוֹד אֹנָה בְּמוֹתוֹ יִקַּח רִצּוֹן

שִׁיחַ לְנַחַת לַעֲת מִתּוֹ כ"ו לְטַבַּת: אֵל מַחֲץ מִכְּתוֹ יִרְפָּא וְכִפָּא וְעֵמוֹ,

(16) בְּנִשְׁשֵׁם וְכַטֵּל בְּלַע חֲמוֹת, לְמַקְצֵם לֹא יִתְמַחְמוּהוּ, מִשְׁבָּם יָאֵר קוֹמֵי עוֹרְהוּ!

6) ב"ב, ל"ב, Hirsch's Comm. 133. 7) Sein Einwirken auf die verschiedenen Charaktere im Bilde der בניי ד' gezeichnet. 8) מכלתא פ' בא, ירושלמי פסחים פ' " . 9) חגיגה י"ב, ב' וצדיק יסוד עולם 10) חגיגה י"ב, ב' וצדיק יסוד עולם 11) שיעיה ב', י"ז 12) stat. constr. Vergl. ג' תהלים ט"ו, ג' Hirsch's Comm. 83. 13) ב' בתרא ח', ב' ; בבא בתרא ח', ב' 14) כנוי לישראל 15) Name des Verfassers. 16) חגיגה י"ב, ב' כתובות קי"א, ב'

